

Witajće na folklorny festival „Łužica 2007“

Wjesota nalada knježeše mjez sobuskutkowacymi a přihladowarjami VI. folklorneho festivala před dwěmaj lětomaj w Chrósćicach.

Wot 19.07. do 22.07.2007 wotměje so w Serbach hižo sedmy raz mjezynarodny folklorny festival „Łužica“. W Budyšinje, Hochozy a w Chrósćicach předstaja so Wam najwšelakoriše folklorne skupiny z cyłeho swěta ze spěwami a rejemi. Lětsa směmy mjez druhim witać skupiny z Indoneziskeje, Mexika a Moldawiskeje. Tež skupiny, kiž su sami přisłušnicy narodnych mješin, mamy jako hosći, kaž Kašubow z Pólskeje abo Baskow ze Španiskeje.

Folklorny festival započina so štwórtk z pisanym čahom sobuskutkowacych po hasach Budyšina k wotewrjenju na hród Ortenburg. Před kulisami lěčneho dźiwadła so festival swjatočnje zahaji. Prěni króć

je so poradžilo z gmejnju a towarstwami w Hochozy namakać sobuzarjadowarja w Delnjeje Łužicy. Smy wćipni, kak so delnjoserbska wjeska pjatk wječor zjawnosći prezentuje a kak dožiwimy folkloru na burskich statokach w Hochozy.

Sobotu zahaji so program w Chrósćicach hižo připođnju na jednym ze šěsć burskich statokow z hudźbnymi skupinami a poskićenjemi dorostowych skupin. Wiki tradicionalneho rjemjesła wotewrja so tónraz tež hižo sobotu připođnju a móžeće wumětskich rjemjeslnikow potom tež cyłodnjowse njedźelu dožiwić. Hač do nocy potom budže hołk a tołk po cytych Chrósćicach, hdyž so na dworach „Burske tradi-

cije w běhu lěta“ prezentuja. Štóz chce, móže zaso sobu rejować. Na zwučene wašnje budu so tam tež lužiske a kulinariske wosebitostki našich hosći poskićeć.

Wječor zakonči so z mjezynarodnej reggae-party „Chrósćan-special“ wosebje za młodžinu na jednym burskim statoku a na dalšim přewodžitej Was Měrcin Weclich ze skupinu a SG Sněhowka do noweho dnja.

Njedźela započina so z wjacerčnej swjedźenskeje Božej mšu. Popođnju dožiwiće wotměnjacy pisaný program, kiž zahaji so ze swjedźenskim čahom w 13.00

Čísło 1 - 2007

Z wobsaha

strona/Seite 2:

- Serbska młodžina - naš přichod

strona/Seite 3 - 7:

Z 13. hłowneje zhromadźizny Domowiny:

- Nowe džělowe směrnicy Domowiny

strona/Seite 5:

- Žělowe směrnice Domowiny

strona/Seite 8:

- Namjety za Myto Domowiny
- Wuspěšny 52. FUEN-kongres w Tallinnje/ Estniska

hodž. Po tym dožiwiće prapremjeru programa lužiskich folklornych skupin „Žiwa woda“, kotrejž přizamkne so pokazka Serbskeho ludoweho ansambla. Z festiwalnym finalom, hdžež dožiwiće hišće raz wjerškowe wukony rejowarjow a hudźbnikow, mjezynarodny festival nawječor wuklinči. **W u t r o b n j e p ř e p r o š u j e m y** Was na dny mjezynarodnej folklorny, na hodžiny z přečelemi a

znatymi, předewšěm pak na dožiwenje bohateje kultury. Dajće so wobkuzlać wot spěwow a rejoy folklornych skupin ze wšěch kónčin swěta!

Marko Kowar

Čěscy politikarjo pola Domowiny

Jan Nuk (naprawo) witaše dnja 22. meje politikarjow Čěskeje republiky do Serbskeho domu w Budyšinje. Delegaciji přislušachu čłonaj parlamenta Jana Juřenčáková, předsydka Wuběrka za krajanow a wukrajne styki senata, a ing. Josef Kalbáč, senator (1. a 3. wotlěwa), generalny konsul Tomaš Podivínský (2. wotlěwa) a mgr. Jindřich Fryč, nawoda wotrjada za mjezynarodne styki ministerstwa

za šulstwo, młodžinu a sport. Jan Nuk, jednaćel Bjarnat Cyž a nawoda Rěčneho centruma WITAJ, Rafael Wowčer, předstajichu aktualnu situaciju Serbow.

Čežišćo wopyta běchu studijne a wukubłanske móžnosće we woběmaj krajomaj. Z chlěbom a selu běchu džěči Budyskeje serbskeje pěstowarnje „Jan Radyserb-Wjela“ politikarjow postrowili.

Borbora Felberowa

Nowa publikacija z Rěcneho centruma WITAJ w Chóšebuzu

W Rěcnem centrumje WITAJ w Chóšebuzu pśedlažy nowa publikacija. Jo to zběrka artiklow, kenž wobjadna staw a wuwisje WITAJ-projekta pód wósebnym glědanim na Dolnu Łužycu a jeje rěcnu situaciju. Pěš awtorow jo w šesć nastawkach wěste aspekty bilingwalnego rěcneho programa WITAJ w žiśowni a w šuli analizěrowało a teke hyšći raz tematizěrowało dwojorěcnoć a wěcejrěcnoć powšyknje. Zawježenje publikacije wugótuju retrospektiwa WITAJ-projekta po přědných pěš lětach w Dolnej Łužycy, zwězane ze wšakimi myslami wó jogo perspektiwje. Dwa nastawka se zaběrajotej z pśiswójenim rěcy, ten jaden

pśirownuju pśiswójenje primarneje (mamineje, L1) rěcy z nawuknjenim drugeje (L 2) na zaklaže literarnego pśeglěda; ten drugi jo transkripcija pśednoska dr. J. Brankačka wó pśiswójenju rěcy z wida neurologije. Slědujucej artikla prezentěrujotej empiriskej studiji wó nastajenju starješych, kenž maju žiśi we WITAJ wukubłanju. Jaden z nastawkowu glěda wósebnje na žiśownje a drugi na šulsku situaciju.

Až motiwacija jo jaden z nejwěcej rozsudnych faktorow pśi nawuknjenju rěcy, teke serbskeje, to jo kuždemu jasne, ale to snaž njejo se hyšći dosehajacy wopisowało. Jaden z tych slědujucych

nastawkow wobjadna take aspekty, kenž mogu rolu graš pśi rozsuženju za dalej-dawanje rěcy we familiji. Pśiducy nastawk wugodnošijo jaden empiriske pšepytowanje motiwacije wuknikow na Dolnoserskem gymnaziumje pśi nawuknjenju dolnoserskeje rěcy. Pśi tom awtor k wšakim zajmym wugronam dožjo, dokulaž jo sam młody a powědař mjeńšynoweje rěcy, a to geliskeje w Irskej. Na kóncu se pśizamknjo pšašanje, na kótarež se z nastawkom wótegronijo: „Jo rewitalizacija dolnoserskeje rěcy realistiska?“ Cytař móžo pón sam wó tom rozmyslowaš a za sebje rozsužiš, kak wón to wiži. Awtorka pódajo how

swój individualny wid na toš tu temu.

Awtory su sobuzěłašerje RCW, dolnoserskeje wótželenja, ale teke druge luže, kenž se z kublańskeju abo rěcneju situaciju we Łužycy a wósebnje w Dolnej Łužycy zaběraju. Knigły su k dostašerje w Rěcnem centrumje WITAJ w Chóšebuzu. Zběrku jo zestajiła a lektorizowała Dr. Madlena Norbergowa, wědomnostna sobuzěłašerka RCW w Chóšebuzu.

Žycym wšyknyh zajmowanym wjele wjasela pśi cytanju a gaby wubužiła toš ta lektura abo jano jadnotliwy nastawk how a tam rozgrono, diskusiju abo samo argumentaciju, pón jo swój zaměr dojspiła.

dr. Madlena Norbergowa

Serbska młodźina – naš přichod

Naša serbska młodźina je lěpša, hač so wo njej rěči abo pisa. Tole móžachmy tež dožiwić na 13. hłownej zhromadźiznje w diskusijnym přinošku Clemensa Škody z Wotrowa. Jeho słowa běchu zdobom apel na srěnja a staršu generaciju, z młodźinskim elanom w narodnym džěle pokročować a so njepodwolić niskim počinkam někotrych wosobinow, kiž jeničce na to džiwa, zo bychu w serbskich stawiznach „čestne městno“ namakali.

Česć, komuž česć słuša, a ja měnju, zo mamy wulku syłu serbskich młodostnych, kotřiž ze strowym narodnym wědomjom a aktiwnym čestnohamtskim džětom wurjadne džěto wukonjeja.

Bohužel so jich skutki jara mało w Serbskich Nowinach wozjewja. W nich čitamy zwjetša wotmołwy na tendencialne prašenja z negatiwnym pozadkom. Kopjenje negatiwnych informacijow polěkuje skerje pesimizmej a haći zwólniwosć k aktiwitam.

Młodźina pak wuprudža optimizm, kiž by tež zamóhł druhého do sobudžěła storhnyć. Čehodla so nad tym tež w medijach njewjeselimo, zo je serbska młodźina na wšitkich polach narodneho džěła na swoje wašnje aktiwna. Njeh

su jenož někotre aktiwity naličene. Wona pěstuje naše serbske natožki po Hornjej, srjedźnej a Delnej Łužicy, wona je žro lajskich kulturnych skupin, wosebje našich rejwarskich skupinow a ansambłow. Wona so w sporće wubědźuje.

Serbska młodźina pěstuje a haji nabožno-narodne tradicije. Wona so w młodźinskich klubach, zjednoćenstwach a druhich cyłkach schadźuje a nimale wšědnje sej swoje mysle wuměnja.

Šulska młodźina so tež w zwonkašulskim džěle na našich kubłaniščach na najwšelakorišich polach, wosebje kulturnych, zwoprawdža. Scyła zwěšćamy, zo so serbska młodźina džeň a bóle tež wo přichod našeho narodneho byća starosćuje – hlej młodźinske forumy a dalše rozmołwne koła.

Młodźina pyta mjezynarodne kontakty a pěstuje wuměnu nazhonjenjow.

Serbska młodźina je z motorom iniciatiwow we wobłuku MENS. Wona je scyła wotewrjeniša w zwisku z wužadanjemi džensnišeho časa a derje kubłana we wjacerěčnosći a wobknježenju modernych komunikaciskich srědkow. Wona so wuprudwuje w dalokim wukraju, a to tež

Dnja 28. apryla wotmě so lětuše skatowanje, kotraž organizowašerje Serbske młodźinske towarstwo Pawka a koordinatorka za młodźinske džěto w sakskim serbskim sydlenkim rumje Katja Liznarjec. Čara wjedžeše z Ralbic přez Serjnany, Róžant, Smjerdžacu, Konjegy, Šunow zaso do Ralbic. Něhdže 20 młodostnych so wobdžěli.

w powołanskim žiwjenju, a tola zwisk do domizny pyta a džeři. Runja specifiskim towarstwam su młodźinske zajimy, je młodźinske džěto we wšěch starobnych skupinach jara diferencowane.

Zo njeje młodźina w kóždej Domowinskej skupinje baza stabilneho dorosta, zaleži na hižo naspomnjenych specifiskich zajimach, ale tež na towaršnostnych a regionalnych wobstejnosćach. Tole mamy prosće wobkedźbować a respektować. Najzajimawša pak je zhromadna rozmołwa wo tym a tamnym prašenju narodneho byća mjez młodej a staršerjageraciju. Namóltwjam

wšitkich dorostłych a jim doporučam, so hdžežkuli móžno, w swójbje, towarstwach, skupinach, klubje, cyrkwi a druhdže, z młodostnymi do dialoga podać. Tam zhoniš wjesela, starosće, ideje a nastorki za změnu negatiwného položenja ale tež młodźinski elan a optimizm, kiž zamóže kóždeho znowa ze zapalom do džěła mobilizować. Tole njeh je nastork do nowého mysljenja a snadź tež pokiwi za naše medije, wobšěrnišo wo dobrych rozmołwach, aktiwitach a rezultatach džěła našeje młodźiny rozprawjeć, zo bychu tež druzy přikładej slědowali.

Bjarnat Cyž

Z 13. hłowneje zhromadźizny Domowiny

Nowe džěłowe směrnicy Domowiny

Dnja 31.03.2007 wotmě so w Kulowje 13. hłowna zhromadźizna Domowiny. Wona bilancowaše džěło zašleju lět a wobzamkny čezišća džěła za přichodnej léće. Předsyda Domowiny Jan Nuk w swojej rozprawje mjez druhim praji: „My smy nuzowani k tomu, wuchować a wutworić jednotu Domowiny. Njejednota nas zešlubi ... A sym tola poľneje nadźije, zo so nam poradźi, třěšny zwjazk w předpolu stoteje róčnicy založenja, w swojich rjadach skrućić, jednotu pěstować a z tym akceptancu Domowiny w němskej zjawnosći dale zwyżić.“ Delegaća schwalichu džěłowe směrnicy za dobu hač do 14. hłowneje zhromadźizny w léće 2009, kotraž tu w skrótšenej wersiji wozjewimy. Cyłkowny dokument nadeńdžeće pod www.domowina.de. Wšitke Domowinje přisłušace župy a towarstwa, jednotliwicy a gremije su namotłwjeni, so za zwoprawdženje tutych zaměrow zasadžeć.

Delegaća 13. hłowneje zhromadźizny wobzamknychu mjez druhim „Stejišćo Domowiny k třěbnemu wobsahej wuwicoweho koncepta za gmejny Slepo, Trjebin a Džěwin pod wuměnjnjenjemi dołhodobneho wudobywanja brunicy“.

Džensniše towaršnostne položenje w Němskej ma bjezposrědny wliw na serbski lud ... Primat wšeho našeho skutkowanja ma dale šěroki angažement k zachowanju serbskeje rěče. Jeničce w trajnym prawniskim rjadowanju a dosahacym zaručenju financych ramikow za předšulske a šulske kubłanje widźimy perspektiwu za eksistencu serbskeje rěče jako zakład dalšeho traća serbskeho luda. Slědowace naprawy maja so zaměrnje realizować:

1. Serbska rěč

1.1 Domowina wojuje wo poľne připóznaće serbskeje rěče z tym, zo

- wuwija swójske rěč spěchowace naprawy na wšěch polach towaršnostneho žiwjenja
- wužaduje sej sylnu angažowanosć Swobodneho stata Sakska a Kraja Braniborska, wosebje na komunalnej runinje kaž tež sobuzamołwitosć Zwjazka w zmysle pobudžowanja k nawuknjenju a natožowanju serbskeje rěče
- wužaduje sej konsekwentne dodžerženje zakonow a zakon-

skech postajenjow k přesadženju prawow serbskeho luda

- přewjedže w zhromadnosći z Radu za serbske naležnosće ... wubědžowanje „Rěči přichilena gmejna“
- publikuje pozitiwne komunalne a institucionelne přikłady
- publikuje a natožuje dobre nazhonjenja druhich rěčnych mjeńšin w Europje

1.2 Hač do 14. hłowneje zhromadźizny zdžěła Domowina swoju rěčopolitisku strategiju k přesadženju programa Domowiny. W zmysle wšoserbskeho nadawka zapřijerje so do nadžětanja serbske towarstwa, institucije a komunalni zastupjerjo.

1.3 Kubłanske naležnosće

1.3.1 Za dalše přesadženje WITAJ-projekta maja so wutworić wuměnjnjenja, kotraž zmóžnjeja založenje WITAJ-skupinow w pěstowarnjach dwurěčneho teritorija Łužicy wšudže tam, hdžež sej to starši přeja. Za to matej Swobodny stat Sakska a Kraj Braniborska wotpowědne pjenježne a personelne ramiki stworić.

1.3.2 Wabjenje za dwurěčne kubłanje džěći ... je zhromadna wšoserbska naležnosć, kiž žada sej angažement ... horliwego Serba runje tak kaž wšitkich župow a towarstwow kaž tež zarjadniskich cyłkow. Wutworić ma so zhromadna syć wšitkich akterow, kotřiž so prócuja wo wuspěšne zhromadne džěło ze staršimi ... Z nimi maja so prawidlownje zhromadne informaciske zarjadowanja kaž tež projekty iniciěrować ... zo bychy zažne dwurěčne předšulske kubłanje jako najlěpše wuměnjnjenje za swoje džěći spóznali.

1.3.3 Počahuju so na artiki 8, wotrězk 1, pismik i Europ-skeje charty za regionalne abo mjeńšinowe rěče maja so kontrolne gremije zasadzić, kotraž mjeńšinowe šulstwo wobkedžbuj a přewodžeja. W Braniborskej wobstejaca džěłowa skupina k rjadowanju relewantnych serbsko-specificiskich kubłanskich temow a prašenjow měta trajnje zdobom jako dohladowacy organ skutkować, kotryž nad naprawami za wutwar delnjoserbskeje wučby stražuje, je spěchuje a wobstajnje wo situaciji rozprawja a při potrebnje tež korektury přesadzi. W Sakskej mět so tohorunja wotpowědny gremij konstituować, kiž přewozmjje poradžowacu a kontrolnu funkciju. W kóždym padže měli zastupjerjo Serbow dóstać nic jenož poradžowacu, ale tež rozsudžacu kompetencu.

1.3.4 Za serbske šulstwo ma so wutworić materielne a financielne zawěšćenje, kotraž dowoli wotmjezowane a nje-wotwisne wobhospodarjenje serbskich šulow.

Předsyda Jan Nuk hódnoćeše džěławosć zwjazkoweho předsydstwa, župow a towarstwow.

Dalše třěbne naprawy w Sakskej

1.3.5 Za serbske šule w Sakskej maja so struktury zjawneho šulstwa w zmysle škitaného mjeńšinowego šulstwa wutworić. Za to je třěbne zwjazowace prawniske rjadowanje, kiž zaruča trajne struktury kaž tež wotpowědne financielne rami-ki. Syć serbskich šulow ma so lokalnej potrebnje wuwica WITAJ-hibanja w pěstowarnjach přiměrić.

1.3.6 Bilingualne kubłanje w serbskich šulach ma so zaměrnje po koncepcje 2plus pokročować. Třebny nowy koncept za serbske šulstwo, kiž zaruča zdobom prawo sobupostajowanja přez zastupnistwo Serbow, ma so z politiskimizamołwitymi, zkomunalnymi nošerjemi, wučerjemi, staršimi a dalšimi zajimcami dodiskutować, schwalić a politisce přesadzić.

1.3.7 Pod hesłom „Naše šule – šule za žiwjenje“ maja so wšitke serbske šule jako „wotewrjene“ rum za akterow a na kubłanju džěćiny zajimowanych towarstwow a zarjadnišćow wotewrić. Wosebje w zwonkašulskim džěle maja so projekty iniciěrować, kiž spěchuja praktiske natožowanje dwurěčnosće.

1.3.8 Rozsudny wo serbskej šulskej syći njeměli so jenož přisłušnym wokrjesnym sej-

mikam přewostajić. Sejmiki měli so zawjazać, zhromadnje ze Sakskim statnym ministerstwom za kultus, šulskimi nošerjemi, Domowinu ... a Serbskim šulskim towarstwom ... rozsudy tworić ...

Dalše trěbne naprawy w Braniborskej

1.3.9 Tradicionalna serbska wucba ma se w niwowje powušyš pšez to, až se modernjeje formy wuwucowanja nałožuju. Serbska wucba ma se wěcej do srježi gožinskego plana integrerowaš. Status WITAJ-wucby ako wotchylna organizaciska forma wucby ma se změniš do regularneje bilingualneje wucby. K tomu pomina my rozšyrjony wědomnostny pšewod. Dalej deje wšykne serbske gremije wabiš za powołańe serbskego ceptarja ...

1.3.10 Wot lěta 2003 žěta w Dolnej Łužicy žětowa kupka za rozwězanje specifiskich serbskich kubańskich temow. Žěto w tej kupce musy k tomu wjasć, až Serby dostanu wětše možnosći sobupostajenja a kompetence soburozsuženja wo serbskich šulskich pšašanjach we formje serbskego šulskiego ražca, kenž teke serbsku rěc wobkněžy.

1.3.11 Možnosći žětałosći Serbskeje kubtańskeje seši maju se personelne garantowaš. Wjelgin notnje jo zasajenje jadnogo koordinatora, dokulaž jano tak jo moderna forma koordinacije a komunikacije data. Serbska kubtańska seš ma se ako baza za rozwězanje kubtańskich pšašanjow w Bramborskej wuwijaš.

1.3.12 Kubtańe dorosćonych pšez wšykne generacije jo sobu zakład za dlujkodobne spěchowanje kubtańskich pšašanjow w Dolnej Łužicy. To potrjefijo rowno tak kubtańe starjejšych a drugih priwatnych zajmcow ako teke wobstawne powołańske dalejkubtańe we wobłuku rěcy, kultury a stawiznow jadnotliwcow abo cilowych kupkow. Mimo drugih institucijow,

kenž tomu pšinosuju, maju Domowina, ABC Chóšebuz, RCW a Šula za dolnoserbsku rěc a kulturu wósebnu zagronitosć. Mjazy sobna kooperacija institucijow ... jo přednotny zakład za ... wuspěšne žěto ... Pšez zgromadne žěto institucijow deje se zawěsćiš diferencěrowane kurse a zarědowanja, kótarež zadoraju synergiji a se wudospońjaju.

Wo džětałosći župy Delnja Łužica rozprawješe městopředsyda Domowiny a župan Pětš Petrik.

Tak móžoš zaměrnje wabiš zajmcow. Transparenca wopšimješowego a terminowego planowanja a dorozměš do planowanja su na kuždy pad trěbne za wuspěšnu koordinaciju ... Kubtański nadawk dej se wobglědowaš ako zgromadna naležnosć. Agěrujuca institucija dejata za zwopšawdńenje swóich cilow wužywaš kompetence, pórucenja a móc drugih institucijow.

2. Kulturne naležnosće

2.1 Zaměrnje ma so z politikarjemi na krajnej a zwjazkowej runinje wo nowym financnym zrěčenju za spěchowanje Załožby za serbski lud jednać. Na zakładže wulkosće kóždolětneho budžeta maja so koncepcije za spěchowanje na projektowym polu kaž tež za institucionelne wobłuki zdžětać a přesadzić.

2.2 Institucijam přidžělene lětnje budžety su zakład srjedźnodobneho planowanja. Trěbne strukturne a zarjadniske reformy, kiž zaručeja eficientne wobchadźenje ze

srědkami a zdobom spjelńenje přidžěleneho kulturneho nadawka, maja so na tutym zakładže zdžětać a přesadzić. Za polěpšenje trěbneje transparenicy ... a wzajemneje kooperacije ... ma so konstituować džětowy kruh načolnikow serbskich institucijow, kiž zetkawa so po potrjebje tež z prezidijom ... k strategiskim wuradźowanjam.

2.3 Profesionelne serbske wuměłstwo je ze zakładnym stołpom serbskeje kultury. Wšitke institucije kaž tež towarstwa maja so we wzajomnym partnerstwje na zakładže k dispoziciji stejacych srědkow na najefektiwniši puć a strategiski koncept do přichoda dorozumić. W zamołwitosći institucije profesionelneho wuměłstwa ma so dorost za profesionelne a lajske čělesa ... kubtać a wudospońjeć.

2.4 Zachowanje tuchwilneje šěrokeje bazy ludowuměłskich tworićelskich potencow je dale z najwažnišim nadawkom přichoda. Za spěchowanje lajskeho wuměłstwa maja so zwjazowace poslužby zarjadnisce tak zřadować, zo njedóndže k rozkuskowanju wobmjezowanych zarjadnikich mocow.

2.5 Do wusahowacych předewzaćow narodneho a mjezynarodneho zhromadneho džěta mjez lajskimi folklornymi čělesami słuša přewjedźenje mjezynarodneho folklorneho festiwalu „Łužica“ w lětomaj 2007 a 2009.

2.6 W přichodnym lěće zarjaduje so tematiska konferenca z wobšěrnej bilancu spjelńenja směrnicow na polu serbskeje kultury. Zdobom zaběra so konferenca z trěbnymi rozsudami do přichoda na zakładže potom znatych sumow budžeta Załožby za serbski lud, kotraž so w nowym financnym zrěčenju zapołoža.

3. Struktura a nadawki Domowinskeho a załožboweho zarjada

3.1 Diskusija wo strukturnej změnje ma so hač do kónca lěta 2007 wobzamknyć. Zar-

jadniske struktury Domowiny, Rěčneho centruma WITAJ (RCW) a zarjada załožby maja so ... tak koncipować, zo hodži so wot lěta 2008 džěto zarjadow z najnišej trěbnej nałožbu personala realizować a džěto Domowinje přistušnych župow a towarstwow sylnišo podpěrać.

3.2 Wotpowědnje wustawkam Domowiny, artiki 12, rjaduje zarjad zwoprawdźenje wobzamknjenow wolenych gremijow a podpěra džěto sobustawskich towarstwow. Tutomu postajenju ma so w přichodze bóle wotpowědować.

3.3 Jenož z fungowacej bazu je džěto třěšneho zwjazka Domowiny kruće zaručene. Wobkedźbujo demografiske procesy ... kaž tež hladajo na stabilitu našich Domowinskih skupin (zestawa, prawidlowna džětałosć a skupinske předsydstwo) a na njespokojnosć někotrych župow a towarstwow nastupajo njedosahace styki resp. njedosahacu komunikaciju z wolenymi gremijemi a zarjadom Domowiny, ma so podpěre sobustawskich towarstwow w přichodze wjetša kedźbnosć wěnować.

3.4 Za to ma so konkretna potřeba zwěsćić a wobmjezowana kapacita zarjada wobkedźbować. Wobmjezowana ličba přistajenych a sylny rozrost politiskich stykow ... njedowolitej pawšalne rozmnoženje pomocy zarjada za bazowe džěto, ale ma być z wuchadźišćom za diferencowanju podpěru.

3.5 Prezidij a zarjad dóstanjetej nadawk, hač do kónca lěta 2007 z kóždym župnym a towarstwowym předsydstwom rozmołwy wo mjezsobnych wočakowanjach a možnosćach wjesć.

3.6 Župy a towarstwa su namołwjeni tutón proces lěpšeho zhromadneho džěta aktiwnje a z realistiskim widom podpěrać.

3.7 Wuslědky měli so w kooperaciskich resp. aktualizowanych přistupnych zrěče-

njach mjez župami/towarstwami a třechu zapisać. Tute zrěčenja budu zakład wšědneje džěławosće. Wone maja so lětnje w zwjazkowym předsydstwje bilancować.

3.8 Za srjedźnodobne personalne planowanje zarjada ma so zdžětać a předpołožiť detailowy koncept, kiž zaruča při starobnym wotchadže sobudžětaćerjow Domowinskeho zarjada narunanje z młodym fachowym dorostom.

4. Hospodarstwo a infrastrukturelne naležnosće

4.1 Domowina ma dale a zaměrnje sobu džětać na konceptach za infrastrukturelne a regionalne wuwice na polu kultury, turizma a wuměnjow za hospodarske rozwiće w dwurěčneju Łužicy. Za to maja so dale bjezposrědne poradźowace nadawki a koordinacija přez jednotliwych zastupjerjow w planowskich wuběrkach a zarjadnišćach spjelnić ...

4.2 Předwidžana wokrjesna a funkcionalna reforma w Sakskej so tež na serbski sydlišćowy teritorij wuskutkuje ... Ze wšehospočatka ma so Domowina z nowymi strukturami zaběrać a po móžnosći zawěšćić wobkedźbowanje a zastupowanje serbskich zajimow.

4.3 Ze zaměrnym sobudžětom w modelownej regionje Hornja Łužica – Delnja Šleska ... ma so w džěłowej skupinje „Serbske naležnosće“ pokročować.

4.4 Wosebite čezišća sobudžěta w rozsudzacych resp. koncepcionelne džěłacych wuběrkach su slědowace:

- sobudžěto na wuwicowym koncepcie za Slepjanski region pod aspektom wudobywanja brunicy – ramikowe jednanja z Vattenfallom
- sobudžěto při zdžětanju koncepcije za wuwice kónčinow na kraju – tu Hornjołužiske haty a hola – a wobdžělenje na wupisanju Europskeho programa za spěchowanje na kraju (ELER) ze zaměrom, aktiwizować Serbow a serbske zjednoćenstwa, towarstwa a firmy k wuwicu a realizowan-

ju projektow za přichod regiona. To same měto so za Delnju Łužicu pruwować.

• zesylenje sobudžěta w turistiskich zjednoćenstwach Hornjeje a Delnjeje Łužicy pod aspektom wobwliwowanja serbskospecifiskich naležnosćow a to we wobłuku Marketingoweje towaršnosće Hornja Łužica (MGO), Krabato-weho towarstwa a dalšich.

4.5 Podpěra a koordinacija kaž tež zhromadne džěto ze Zwjazkom serbskich rjemjeslnikow a předewzaćelow z.t. we wšitkich naležnosćach a projektach, kiž spěchuja wuwice infrastruktury w narodnym a mjezynarodnym zmysle, wosebje w Euroregionje Nysa ...

4.6 ... Podpěruja a spěchuja so wšitke naležnosće a projekty, kiž zapřiheja serbsku rěč do wukubłanja. Za to skičatej zarjad Domowiny a RCW wotpowědnu koordinaciju a fachowu pomoc.

4.7 Wuskutki předwidžaneje wokrjesneje reformy w Sakskej maja so w narodnym džěle wosebje přesahajo wokrjesnu hranicu k Slepjanskemu regionej wobkedźbować. W zwisku z nowowólbami wokrjesnych sejmikow prócujemy so přez wolerske zjednoćenstwa a strony Serbow-kandidatow za skutkowanje w sejmikowaj zdobyc ...

5. Zjawnostne džěto

Zaměrne a mnohostronske zjawnostne džěto ma za Serbow wosebity wuznam, zo by so šěroka zjawnosć wo položenju našeho luda runje tak kaž wo narokach, zaměrach a skutkowanju Domowiny informowała. Kóždy člon Domowiny a jej přislušacych župow a towarstwow měto so za to sobu zamołwity čuć a ze swojim skutkowanjom nahladnosći třěšneho zwjazka přinošować ...

Za to měli so na zakładze noweho koncepta za zjawnostne džěto formulować interne strategiske zasady.

Wotpowědne zamołwitosće za koordinaciju podawanja informacijow maja so znowa rjadować.

6. Domowina 2012

W přihotach na přichodnu wólbnu hłownu zhromadiznu měta so zahajić strategiska diskusija pod motom „Domowina 2012“ Zaměr šěrokeje zjawneje diskusije mět być, programatiske nadawki Domowiny do přichoda a k tomu trěbne formy džěławosće třěšneho zwjazka definować.

6.1 Domowina měta při wobkedźbowanju kubłansko-politiskich, rěčnych, socialno-hospodarskich, demogra-

fiskich a dalšich aspektow narodneho džěla ofensiwnje za nowymi pućemi rozrisanja naležnosćow pytać a koncepcije wuwivać.

6.2 Zesylenje zhromadneho džěla z Domowinskimi skupinami a towarstwami w regionach kaž tež z nadregionalnymi fachowymi towarstwami tworj wosebite diskusijne čezišća. Zwjazkowe předsydstwo měto tutu diskusiju iniciěrować a nawjedować.

(skrótšene)

Městopředsyda Domowiny dr. Pětr Brězan džakowaše so chórej a solistam towarstwa Bratrowstwo za kulturne wobrubjenje 13. hłowneje zhromadizny.

Žěłowe směrnice Domowiny až do 14. głowneje zgromažiny 2009

1. Serbska rěč

1.1. Domowina wójujo wo potne pšpóznaše serbskeje rěcy pšez to, až

• wuwija swójske rěč spěchuje napšawy na wšykných pólach towaršnostneho žywjewa

• pomina mócný angažement Lichotneho stata Sakska a kraja Bramborska, wósebnje na komunalnej rowninje kaž teke sobuzagronitosć Zwězka w zmysle pózbužowanja k nawuknjenju a natožowanju serbskeje rěcy

• pomina konsekwentne dožaržanje kaznjow a kazniskich póstajenjow k pšesajženju pšawow serbskego luda

• pšewježo zgromadnje z Radu za serbske nastupnosći ... wuběžowanje „Rěcy pšichylona gmejna“

• publikujo pozitiwne komunalne a institucionalne pšikłady

• publikujo a natožujo dobre nazgónjenja drugich rěčnych mjeńšynow w Europje.

1.2. Až do 14. głowneje zgromažiny zežěłajo Domowina swóju rěcnopolitisku strategiju k pšesajženju programa Domowiny. W zmysle wšoserbskego nadawka zapšěgnu se do nažětanja serbske towaristwa, institucije a komunalne zastupniki.

1.3. Kubłanske nastupnosći

1.3.1. Za dalšne pšesajženje WITAJ-projekta maju se wutwórís wuměnjow, kótarež zmóžnju załoženje WITAJ-kupkow w žišownjach dwójorěčnego teritoriuma Łužyce wšuzi tam, zož se bje starješe to žyce. Za to matej Lichotny stat Sakska a

Kraj Bramborska wótpowědne pjenjezne a personelne ramiki stwóriš.

1.3.2. Wabjenje za dwójorěčne kubłanje žiši ... jo zgrodnadna wšoserbska nastupnosť, kenž pomina se angažement ... zagórjonego Serba rowno tak kaž

Budyski župan Měrćin Škoda wopodstatni namjet třoch župow k wobkedźbowanju serbskich zajimow při wokrjesnej reformje w Sakskej.

wšykných župow a towaristwow kaž teke zastojnskich cełkow. Wutwóriš ma se zgrodnadna seš wšykných akterow, kótarež procuju se wó wuspěšne zgrodnadne žěto ze starjejšymi ... Z nimi maju se pšawidłownje zgrodnadne informaciske zarědowanja kaž teke projekty iniciěrowaš ... až jěsne dwójorěčne pšedšulske kubłanje ako nejlěpše wuměnjenje za swóje žiši spóznaju.

1.3.3. Póšěgujúcy se na artikel 8, wótrězk 1, pismik i) Europskeje charty za regionale abo mjeńšynowe rěcy maju se kontrolne gremije zasajziš, kótarež na mjeńšynowe šulstwowglědaju a jo pšewóžuju. W Bramborskej wobstojeca žěto kupka k rědowanju relewantnych serbsko-specifiskich kubłańskich temow a pšašanjow měła trajnje rownocasnje ako doglědujúcy organ statkowaš, kótaryž nad napšawami za wutwař dolnoserbskeje wucby stražujo, je spěchujo a wobstawnje wó situaciji rozpšawijo a pši pótrjebje teke korektury pšesajzijo. W Sakskej měš se tejerownosći wótpowědny gremij konstituěrowaš, kenž

pšewzejo póražujucu a kontrolnu funkciju. W kuždym paže njeměli zastupniki Serbow dóstaš jano póražujucu, ale teke rozsuzecu kompetencu.

1.3.4. Za serbske šulstwo ma se wutwóriš materialne a financielne zawěšćenje, kótarež dowólijo wótgranicowane a njewótwisne wobgósodarjenje serbskich šulow.

Dalšne třebne napšawy w Sakskej

1.3.5. Za serbske šule w Sakskej maju se struktury zjawneho šulstwa w zmysle šćitanego mjeńšynowego šulstwa wutwóriš. Za to jo třebne zwězujuce pšawniske rědowanje, kenž zarucyjo trajne struktury kaž teke wótpowědne financielne ramiki. Seš serbskich šulow ma se lokalnej pótrjebje wuwiaš WITAJ-gibanja w žišownjach pšiměriš.

1.3.6. Bilingualne kubłanje w serbskich šulach ma se zaměrnje pó koncepsje 2plus pókšacowaš. Třebny nowy koncept za serbske šulstwo, kenž zarucyjo rownocasnje pšawo sobupóstajowanja pšez zastupnistwo Serbow, ma se z politiskimi zagronitymi, z komunalnymi nosarjami, wucabnikami, starjejšymi a dalšnymi zajmcamy dodiskutěrowaš, wobkšušiš a politiski pšesajziš.

1.3.7. Pód gronidłom „Naše šule – šule za žywjenje“ maju se wšyknje serbske šule ako „wótwórjony“ rum za akterow a na kubłanju žiši zajmowane towaristwa a zarědnišća wótwóriš. Wósebne w zwenkašulskem žěle maju se projekty iniciěrowaš, kenž spěchujo praktiske nałožowanje dwójorěčnosći.

1.3.8. Rozsudny wó serbskej šulskej seši njeměli se jano pšisłušnym wokrejsnym sejmikam pšewóstajajiš. Sejmiki měli se zawězaš, zgrodnadnje ze Sakskim statnym ministarstwom za kultus, šulskimi nosarjami, Domowinu ... a Serbskim šulskim towaristwom ... rozsudy twóriš ...

Dalšne třebne napšawy w Bramborskej

1.3.9. Tradicionalna serbs-

ka wucba ma se pó niwowje pówušyš pšez to, až se modernjeje formy wuwucowanja nałožujo. Serbska wucba ma se wěcej do srježji góžinskego plana integrěrowaš. Status WITAJ-wucby ako wóthylna organizaciska forma wucby ma se změniš do statusa regularneje bilingualneje wucby. K tomu pomina my rozsyrjony wědomnostny pšewód. Dalej deje wšyknje serbske gremije wabiš za pówołanje serbskego ceptarja ...

1.3.10. Wót lěta 2003 žěta w Dolnej Łužicy žěto kupka za rozwězwanje specifiskich serbskich kubłańskich temow. Žěto w tej kupce musy k tomu wjasć, až Serby dostanu wětše móžnosći sobupóstajowanja a kompetence soburozsuzenja wó serbskich šulskich pšašanjach w formje serbskego šulskego ražca, kenž teke serbsku rěc wobkněžyjo.

1.3.11. Móžnosći žělabnosći serbskeje kubłańskeje seši maju se personelnje garantěrowaš. Wjelgin notne jo zasajzenje jadnego koordinatora / jadneje koordinatorki, dokulaž jano tak jo moderna forma koordinacije a komunikacije dana. Serbska kubłańska seš ma se ako baza za rozwězwanje kubłańskich pšašanjow w Bramborskej wuwijaš.

1.3.12. Kubłanje dorosćonych pšez wšyknje generacije jo sobu zakład za dlujkodobne spěchowanje kubłańskich pšašanjow w Dolnej Łužicy. To pótrjefijo rowno tak kubłanje starjejšych a drugich priwatnych zajmcow ako teke wobstawne pówołańske dalejkubłanje we wobłuku rěcy, kultury a stawiznow jadnotliwcow abo cilowych kupkow.

Mimo drugih institucijow, kenž k tomu pšinosuju, maju Domowina, ABC Chóšebuz, Rěcny centrum Witaj a Šula za dolnoserbsku rěc a kulturu wósebnu zagronitosć. Mjasobna kooperacija institucijow ... jo přednotny zakład za ... wuspěšne žěto ... Pšez zgrodnadne žěto institucijow deje se zawěsiš diferencěrowane kurse a zarědowanja, kótarež zadoraju synergiji a se wudospołnaju. Tak móžoš

Gabriela Korchowa ze župy Wojerecy wabješe za to, zo měli tež WITAJ-džěci serbske džiwadłowe předstajenja wopytować.

zaměrnje wabiš zajmcow. Transparenca wopšimješowego a terminowego planowanja a dorozměše do planowanja stej na kuždy pad trěbnej za wuspěšnu koordinaciju ... Kubłański nadawk dej se wobglědowaš ako zgrodnadna nastupnosť. Agěrujuca institucija de jaša za zwopšawdnenje swóich cilow wužywaš kompetence, pórucenja a móc drugih institucijow.

2. Kulturne nastupnosći

2.1. Zaměrnje ma se z politikarjami na krajnej a zwězkowej rowninje wó nowem financnem dogronje za spěchowanje Załožby za serbski lud jednaš. Na zakłaze wjelikosći kuždolětnego budgeta maju se koncepcije za spěchowanje na projektowem pólu kaž teke za institucionelne wobłuki serbskich institucijow zežětaš a pšesajziš.

2.2. Institucijam pšizěłone lětnje budgety su zakład srježnodobneho planowanja. Třebne strukturne a zarědniske reformy, kenž zarucyjo eficientne wobchadnanje ze srědkami a rownocasnje społnjenje pšizěłonego kulturnego nadawka, maju se na toš tom zakłaze zežětaš a pšesajziš. Za pólpšenje trěbneje transparence ... a mjasobneje kooperacije ... ma se konstituěrowaš žěto krejs wjednikow serbskich institucijow, kenž zmakajo se pó pótrjebje teke z prezidiumom ... k strategiskim wurážowanjam.

2.3. Profesjonalne serbske wuměłstwo jo zakładny stůp serbskeje kultury. Wšyknje institucionelne wótnoŹki kaž teke towaristwowe struktury maju se w mjazsobnem partnerstwie na zakłaŹe k dispoziciji stojecy ch srědkow na nejefektiwnejšy part dorozměš a se wó strategis-kem koncepse do psichoda dojadnaš. W ramikach institucionelnych wobtůkow profesionalnego wuměłstwa matej se profesionalny wuměłski dorost kaž teke dorost za lajske kupki ... kublaš a wudopólniš.

2.4. Zachowanje tuchylneje šyrokeje baze ludowuměłskich twóriselskich potencow jo dalej jaden z nejwaŹnejšych nadawkow do psichoda. Za spěchowanje lajskego wuměłstwa maju se zwězujuce pósłůžby zastojnski tak zrědowaš, aŹ njedoŹjo k rozdroscenju wobgranicowaných zastojnskich mócow.

2.5. Do wósebných pšedewzešow narodnego a mjazynarodnego zgromadnego Źěta mjazy lajskimi folklornymi kupkami słuša pšewjeŹenje Mjazy narodnego folklornego festiwala „ŁuŹyca“ w lětom 2007 a 2009.

2.6. W psíducem lěše zarědujo se tematiska konferenca z wobšyrneju bilancu spońnenja směrnicow na pólu serbskeje kultury. Rownocasnje se konferenca zaběra z trěbnymi rozsudami do psichoda na zakłaŹe pótom znatých sumow budgeta ZałoŹby za serbski lud, kótareŹ se w nowem finan-cnem dogronje zapoŹyju.

3. Struktura a nadawki Domowinskego a załoŹbowego zastojnstwa

3.1. Diskusija wó strukturnej změnje ma se aŹ do kónca lěta 2007 zakónčyš. Zastojnske struktury Domowiny, Rěcneho centruma WITAJ a zastojnstwa załoŹby maju se ... tak koncipěrowaš, aŹ góŹi se wót lěta 2008 Źěto zastojnstwow z nejnišym trěbnym nałoŹowanim personala realizěrowaš a Źěto Domowinje psíslušnych Źupow a towaristwow mócněj pópěraš.

3.2. Wótpowědnje wustawkam Domowiny, art. 12, rědujo zastojnstwo zwopšawŹenje

wobzamknjenjow wólonych gremijow a pópěrujo Źěto sobucůnkojskich towaristwow. Toš tomu póstajenje ma se w psíchoŹe wěcej wótpowědowaš.

3.3. Jano z funkcioněrujucej bazu jo Źěto kšywowego zwězka Domowiny kšuse zarucone. Glědajucy na demografiske procese ... kaž teke na stabilitu našych Domowinski ch kupkow (zestawa, pšawidłowna Źětabnosť a kupcyne pšedsestarstwo) a

Mjez delegatami běchu Marja Henčłowa, Leńka Thomaso-wa, Lubina Źurowa a Pětr CyŹ (wotprawa).

na njespokojnosť někotarych Źupow a towaristwow což nastupa njedosegajuce zwiski resp. njedosegajuce komunikaciju z wólonymi gremijami a zastojnstwom Domowiny, maju se sobucůnkojske towaristwa w psíchoŹe wěcej pópěrowaš.

3.4. Za to ma se konkretna pótrjeba zwěšćiš a na wobgranicowanu kapacitu zastojnstwa glědaš. Wobgranicowana licba psístajonych a mócný rozrost politiskich zwiskow ... njedowólitaŹ pawšalne rozmnoŹenje pomocy zastojnstwa za bazowe Źěto, ale ma byš wuchadnišćo za diferencěrowanu pópěru.

3.5. Prezidium a zastojnstwo dostanjotej nadawk, aŹ do kónca lěta 2007 se z kuŹdym Źupnym a towaristwowym pšedsestarstwom rozgranjaš wó mjazsobnych wocakowan-jach a mócnoscach.

3.6. Źupy a towaristwa su napominane, toš ten proces lěpšego zgromadnego Źěta aktiw-nje a z realistiskim glědom pópěrowaš.

3.7. Wuslědki měli se w kooperaciskich resp. aktualizěrowanych psístup-

nych dogronach mjazy Źupami/ towaristwami a kšywom zapisaš. Toš te dogrona budu zakład wšedneje Źětabności. Wóni maju se lětnje w zwězkowem pšedsestarstwie bilancěrowaš.

3.8. Za srjeŹodobne personalne planowanje zastojnstwa ma se zeŹětaš a pšedpóŹyš detailowy koncept, kenŹ zarucyjo psí starstwom wótchaŹe sobuŹětašerjow Domowinskego zastojnstwa narownanje z mlódy m fachowym dorostom.

4. Góspodarstwo a infra-strukturelne nastupnosć

4.1. Domowina ma dalej a zaměrnje sobu Źětaš na konceptach za infrastrukturelne a regionalne wuwiše na pólu kultury, turizma a wuměńnenjow za góspodarske rozwiše w dwójorěcnej ŁuŹycy. Za to maju se dalej njepósrědnje póraŹujuce nadawki a koordinacija pšez jednotliwych zastupnikow w planowańskich wuběrkach a zastojnstwach spońiš ...

4.2. PšedwiŹona wokrejsna a funkcionalna reforma w Sakskej buŹo se teke wustatkowaš ... Wót wšyknogo zachopjeńka ma se Domowina z nowymi strukturami zaběraš a pó móŹnosć zawěšćiš, aŹ glěda se na serbske zajmy a aŹ se wóni zastupuju.

4.3. Zaměrne sobuŹěto w modelowem regionje Górna ŁuŹyca – Dolna Šłazyńska ... ma se w Źělowej kupce „Serbske nastupnosć“ pókšacowaš.

4.4. Wósebnje šěŹyšća sobuŹěta w rozsuŹecych resp. koncepcionelne Źětajucych wuběrkach su slědujuce:
• sobuŹěto na wuwišowem

koncepse za Slěpjański region pód aspektom wudobywanja brunice – ramikowe jadnanja z Vattenfall

• sobuŹěto psí zeŹětanju koncepcije za wuwiše stronow na kraju – how GórnotoŹyške gaty a góla – a wobŹělenje na wupisanju Europskego programa za spěchowanje na kraju (ELER) ze zaměrom, aktiwěrowaš Serbow a serbske zjadowěństwa, towaristwa a firmy k wuwišu a realizěrowanju projektow za psíchod regiona. To same měto se za Dolnu ŁuŹycu pšeprowowaš

• zmócnjenje sobuŹěta w turistiskich zjadowěństwach Górneje a Dolneje ŁuŹyce pód aspektom wugbaša wliwa na serbskospecifiske nastupnosć a to we wobtůku Marketingoweje towarisnosć Górna ŁuŹyca (MGO), Krabatowego towaristwa a dalšnych.

4.5. Pópěra a koordinacija kaž teke zgromadne Źěto ze Zwězkom serbskich rucnikarjow a pšedewzešarjow z.t. we wšykných nastupnosćach a projektach, kenŹ spěchuju wuwiše infrastruktury w narodnem a mjazynarodnem zmysle, wósebnje w Euroregionje Nysa ...

4.6. ... Togodla pópěrujo a spěchuju se wšyknje nastupnosć a projekty, kenŹ zapšěgnu serbsku rěc do wukubłanja. Za to pórucyjotej zastojnstwo Domowiny a RCW wótpowědnju koordinaciju a fachowu pomoc.

4.7. Na wustatkowanja pšedwiŹoneje wokrejsneje reformy w Sakskej ma se w narodnem Źěle wósebnje pšesegajucy wokrejsnu granicu do Slěpjańskego regiona glědaš. W zwisku z nowowólbami wokrejsnych sejmikow procujomy se pšez wólarske zjadowěństwa a strony Serbow-kandidatow za statkowanje w sejmikoma zdobyš ...

5. Zjawnostne džěto

Zaměrne a wjelebočne zjawnostne Źěto ma za Serbow wósebný wuznam, aby se šyrocka zjawnosť wó poloŹenju našogo luda rowno tak kaž wó wupominanjach, zaměrach a statkowanju Domowiny informěrowała.

(pokročowanje ze str. 7)

Kuždy člonk Domowiny a jej pśisłušnych župow a towaristwow měł se za to sobu zagronity cuš a ze swójim statkowanim k naglědnosci kšywowego zwězka pśinosowaš ... Za to měli se na zakłaže nowego koncepta za zjawnostne žělo formulěrowaš interne strategiske zasady. Wótpowědne zagronitosći za koordinaciju pódawanja informacijow maju se znowa řědowaš.

6. Domowina 2012

W pśigótach na pśichodnu wólbnu głownu zgromažinu měła se wótwóriš strategiska diskusija pód motom „Domowina 2012“. Zaměr šyrokeje zjawneje diskusije měł byš, programatiske nadawki Domowiny do pśichoda a k tomu trěbne formy žěłabnosći kšywowego zwězka definěrowaš.

6.1. Domowina měła pśi wobžěłanju kubłańsko-politiskich, řěcnych, socialno-góspodarskich, demografiskich a dalšnych aspektow narodnego žěla ofensiwnje za nowymi drogami rozwězanja nastupnosćow pytaš a koncepcije wuwijaš.

6.2. Zmócnjenje zgromadnego žěla z Domowinskimi kupkami a towaristwami w regionach kaž teke z nadregionalnymi fachowymi towaristwami jo wósebne diskusijne šěžyšćo. Zwězkowe pśedsedarstwo měło toš tu diskusiju iniciěrowaš a nawjedowaš.

Casowy plan a plan napšawow za pśesajženje směrnice ma se w zagronitosći zwězkowego pśedsedarstwa zežělaš a pśesajziš. (skrótsone)

Die Arbeitsrichtlinien finden Sie im Wortlaut in obersorbischer, niedersorbischer und deutscher Sprache unter www.domowina.de; ebenso den Bericht an die 13. Hauptversammlung der Domowina, die am 31. März in Wittichenau stattfand.

Namjety za Myto Domowiny a Čestne znamješko 2007

Tež lětsa spožči Domowina zaslužbnym wosobinam Myto Domowiny, wosebite myto dorostej kaž tež Čestne znamješko Domowiny.

Wuznamjenic maja so wosobiny, kotřiž so zaměrnje a wuspěšnje za zachowanje a wozrodženje serbskeje kultury, wosebje pak serbskeje řeče zasadžuja, kaž starši, kubtarki a wučerjo, dołholětni

předsyža Domowinskih skupin a druhich towarstwow atd. Z Mytom dorosta wuznamjeni so młodostna/-y abo skupina, kotraž so na wusahowace wašnje za swój lud angažuje. Z „Čestnym znamješkom Domowiny“ připóznaja so zaslužby w towarstwowym džěle, zwoprawdžejo program a směrnicy Domowiny.

Prosimy člonow župow, to-

warstwow a jednotliwcow, zo bychy namjety za wuznamjenjenje hač do 31. awgusta 2007 zapodali na slědowacu adresu:

Domowina - Zwjazk Łužiskich Serbow z.t., zarjad, Póstowe naměsto 2, 02625 Budyšin abo z e-mailom na wuschansky-domowina@sorben.com.

Marhata Korjeńkowa

Wuspěšny 52. FUEN-kongres w Tallinnje/Estniska

Bjarnat Cyž, dr. Pětr Brězan, nowy prezident FUEN Hans Heinrich Hansen, Judit Wałdźic, dotalny prezident Romedi Arquint a wiceprezident dr. Jurij Brankačk w Tallinnje (wotlěwa).

Wot 16. do 20. meje wotmě so lětuši 52. FUEN-kongres w Tallinnje. Na kongresu wobdžěli so pod wjednistwom městopředsydy Domowiny, dr. Pětra Brězana, serbska delegacija, kotrejž pśisłušachu dr. Jurij Brankačk jako kandidat do noweho FUEN-prezidija, Bjarnat Cyž, jednaćel, Judit Wałdźic jako referentka, Christiana Wałdźic, wiceprezidentka Młodžinskeho europskeho towarstwa MENS, a Bogna Korjeńkowa w nadawku sćelaka MDR.

Na přnim dnju kongresa přewjedže so delegatna konferenca z nowowólbami prezidenta a šěsć wiceprezidentow. Jako prezident wuzwoli so Hans-Heinrich Hansen, zastupjer němskeje mjeńšiny w Danskej. Tež dr. Jurij Brankačk bu znowa za wiceprezidentu woleny. Dale wobjedna delegatna konferenca někotre změny wustawkow FUEN kaž tež w cyłku 9 rezolucijow.

Na druhim dnju kongresa wobjedna so głowna tema „Zakładne prawo na kubtanje narodnych mjeńšin“. Pokročujo staw diskusije na 51. FUEN-kongresu w Budyšinje, hdžež schwalichu so směrnicy za spěchowanje serbskeho šulstwa, měješe lětuši kongres dokument schwalić, kiž služi wšitkim narodnym mjeńšinam při prócowanju wo prawa na sobu- resp. samopostajenje w kubtanskich naležnosćach. Judit Wałdźic předstaji w nadawku prezidija FUEN naćisk dokumenta, kiž je zhromadizna na kóncu wobšěrnej diskusije jednohłósnje schwaliła. Dr. Jurij Brankačk referowaše z wědomostnym přednoškom wo wusutku zažnje dwurěčnosće mahego džěsa na džěćace mozy. Třeći dzeń kongresa běše wěnowany temje „Přistup narodnych mjeńšin k medijam!“. Wo džěle w rozhlósowej radže MDR rozprawješe Bjarnat Cyž, wo

tuchwilnych poskitkach za Serbow, wosebje w rozhlósu, telewiziji a w interneće přednošowaše Bogna Korjeńkowa. Wosebje zajimowatoj stej delegatow přednoškaj dweju zastupjerjow ruskeje narodneje mjeńšiny w Estniskej, kiž rysowaštaj swoje čěže při připóznacu staćanstwa. Tute je wjazane na wobknježenje estniskeje řeče a na wědu wo wustawowych prawach. Džěla přehnate žadanja knježerstwa wjedu k tomu, zo nimale třecina pśisłušnikow narodnych mjeńšinow dotal estniske staćanstwo njedósta. FUEN-kongres je wobě stronje k tomu namótwjał, zo mětoj w fairnym dialogu wšě njedorozumenja krok po kroku wotstronić a zo so wšeje namocy wzdatej.

Na młodžinskim forumje MENS zaběrachu so přitomni młodostni z prašenjom narodneje identity. Christiana Wałdźic je hromadže z předsydu MENS tutón forum nawjedowała. Młoda generacija zamóže sebjewědomje wustupować a chce so zhromadnje z FUEN wo pśesadjenje narodnych mjeńšinowych prawow na europskej runinje angažować. Jan Diedrichsen wukonja tuchwilu w nadawku FUEN a MENS koordinacisku funkciju w Brüsselu a móžeše w swojej rozprawje došć nazornje wo přních wažnych kontaktach, rozmołwach a rezultatach w gremijach Europskeje unije rozprawjeć. **Bjarnat Cyž**

Impresum: Naša Domowina - Informacije třěšneho zwjazka • Informacije kšywowego zwězka • Informationen des Dachverbandes

Tu wozjewjene wosobinske mjenjenja njekryja so w kóždym padže z mjenjenjom wudawaćela. Redakciski kónc: 30. 05. 2007

Wudawaćel/Herausgeber:

Zarjad Domowiny • Zarěd Domowiny • Geschäftsstelle der Domowina

Póstowe naměsto/Postplatz 2 • 02625 Budyšin/Bautzen • www.domowina.de

Redakcija/Redaktion:

Borbora Felberowa • tel. 03591-550 202 • faks: 03591-42408 • e-mail: felber-pr-domowina@sorben.com

Lektorjo/Lektoren:

Manuela Smolina, Waldemar Lobert

Fota/Fotos:

Jan Diedrichsen, Borbora Felberowa, Jurij Helgest, Katja Liznarjec

Zhotowjenje/Herstellung:

Claudia Knoblochec • Čišć/Druck: Serbska čišćernja/Lausitzer Druck- und Verlagshaus GmbH Budyšin/Bautzen